

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת דבי ביטון

5607/25/פ

הצעת חוק תשלומים לפדויי שבי ולחטופים ששחררו (תיקון – העלאת דרגת הנכות בשנה הראשונה לשחרור), התשפ"ה–2025

1. תיקון סעיף 8 ב-1. בחוק תשלומים לפדויי שבי ולחטופים ששחררו, התשס"ה–2005¹, בסעיף 8ב(א), במקום "שנחטף ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) ושחרר" יבוא "ששחרר מיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) ואילך" ובסופו יבוא "ואולם, בשנה הראשונה לשחרורו, יהיה זכאי לזכויות כאמור שלהן זכאי נכה או נפגע, לפי העניין, שנקבעה לו דרגת נכות כאמור בשיעור של 100%".

דברי הסבר

במלחמת חרבות ברזל שהחלה במתקפת חמאס בחג שמחת תורה, ביום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) (להלן – 7 באוקטובר 2023), נחטפו כ-253 חטופים וחטופות, רובם אזרחים ומיעוטם חיילים בשירות סדיר, שהוחזקו וחלקם עדיין מוחזקים, על ידי ארגוני טרור רצחניים, שאינם מצייתים לצו מוסרי או לדין הומניטרי כלשהו. החטופים והחטופות ששחררו עד עתה משבי חמאס, מעידים על תנאי הכליאה האכזריים והבלתי אנושיים כמו גם על הפגיעה המתמשכת והקשה בגופם ובנפשם. חוק תשלומים לפדויי שבי ולחטופים ששחררו, התשס"ה–2005 (להלן – החוק), העניק הכרה רשמית לפדויי השבי שנשבו במסגרת שירותם הצבאי. בתיקון משנת 2023 החוק איפשר להעניק הכרה כפדויי שבי גם לאזרחים שנחטפו והוחזקו על ידי ארגוני הטרור. לפי החוק פדויי שבי זכאי לתשלום חודשי למשך כל ימי חייו. כמו כן, בתיקון מאוחר יותר, נקבע כי חטופים שנחטפו ביום 7 באוקטובר 2023 והוכרו כפדויי שבי יהיו זכאים לזכויות לפי כל חיקוק שלהם זכאי נכה צה"ל או נפגע איבה שנקבעה לו דרגת נכות בשיעור של 50% בשל הפרעה בתר-חבלתית (פוסט-טראומה). בנוסף נקבע כי הוראות אלה לא מונעות קביעת דרגת נכות גבוהה יותר במסלול הרגיל של חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל–1970, או חוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט–1959 [נוסח משולב]. ואולם התשלום שנקבע בחוק רחוק מלספק את הצרכים הייחודיים של החטופים ששחררו, עקב הטראומה שחו. לפיכך, מוצע לקבוע כי בשנה הראשונה לשחרורו, יקבל החטוף ששחרר זכויות כשל נכה שנקבעה לו דרגת נכות של 100% בשל הפרעה בתר-חבלתית. כמו כן מוצע לקבוע כי הוראות אלה יחולו על חטופים ששחררו ביום 7 באוקטובר 2023 ואילך ולא רק על חטופים שנחטפו ביום 7 באוקטובר 2024.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י' באדר התשפ"ה (10.03.2025)